

Vedtak - UKM 06/13 Økumenisk dialog

Innledning

I 2009 behandlet Ungdommens kirkemøte (UKM) en sak om Kirke som fellesskap (UKM 04/09). UKM jobbet med spørsmål knyttet til det å være luthersk, og viktigheten av å ha en identitet og historisk tilhørighet. Samtidig er de viktigste sidene ved troen noe vi deler med alle kristne.

Å samles rundt evangeliet er utgangspunktet for fellesskapet vårt. Samtidig sier Bibelen også noe mer om det å være et slikt fellesskap. Paulus snakker om at vi er lemmer på Kristi legeme. Det betyr at vi har forskjellige funksjoner og gaver; vi utgjør en helhet til sammen og er avhengige av hverandre. (Se for eksempel 1. Kor. 12, Ef. 4 og Romerbrevet 12, 4 – 5. (UKM 04/09)

Her ligger det en fruktbar spenning som gjør at UKM 2013 ønsker å sette økumenisk dialog på dagsorden på alle plan i kirken. Kirkemøtet i 2011 vedtok å sette i gang arbeid med en økumenisk handlingsplan for Den norske kirke (KM-sak 12/11). UKM 2013 ønsker med denne saken å gi innspill til dette arbeidet ved å gi våre perspektiver på økumenisk dialog.

En sentral del av en dialog er å bli kjent med og lære om hverandre. Det er viktig å møte hverandre uten forutinntatte meninger, for å avdekke hvilke konflikter som egentlig finnes og hva som bare er fordommer. Vi viser til at UKM 2013 har behandlet en egen sak om hvordan en snakker sammen om vanskelige samlivsetiske spørsmål (UKM 05/13: Hvordan snakke om seksualitet og teologisk uenighet i kirken). I denne saken vil UKM 2013 peke på andre tema som vi mener er viktige å ha økumenisk dialog om.

Videre er det grunnleggende for dialogen at det er to likeverdige parter. Et slikt likeverdighetsprinsipp forutsetter at alle må ha lov til å tale sin sak og si hva de mener. Vi har et ansvar for å sikre at alle parter i dialogen har den samme friheten til å ytre seg.

Økumenisk dialog på internasjonalt plan

UKM 2013 mener det er viktig at Den norske kirke engasjerer seg i internasjonalt økumenisk arbeid. Vi tilhører en verdensvid kirke som har mye å gi, og som vi har mye å gi til. Jesus selv ba:

Må de alle være ett, slik du, Far, er i meg og jeg i deg. Slik skal også de være i oss, for at verden skal tro at du har sendt meg. (Joh. 17, 20-21).

Fakta

Økumenikk:

Ordet kommer av det greske "oikoumene", som betyr omtrent det samme som "hele den bebodde verden". Det brukes for å betegne dialogen og samarbeidet mellom kristne kirker over hele verden.

Flere kirke-økumeniske uttrykk:

Den verdensvide kirke er en betegnelse som brukes om at alle kristne kirker verden over til sammen utgjør Jesu Kristi kirke i verden.

Den universelle kirke brukes for å betegne alle kristne på alle steder til alle tider.

Kirkens enhet betegner båndet mellom alle kristne som til sammen utgjør Kristi ene legeme.

Når uttrykket kirkens enhet brukes i flertall er det for å beskrive de mange kristne kirker som forsøker å jobbe mot det endelige målet om enhet i Kristus.

Når en skal arbeide med vanskelige teologiske og etiske spørsmål er det viktig å fokusere på hva som er felles for alle kristne og hva som er grunnlaget for kirken. UKM 2013 vil holde frem at troen på den treenige Gud, troen på Jesus som den eneste veien til frelse (Joh. 14,6) og Bibelen som fundament for troen, danner dette grunnlaget for et økumenisk fellesskap.

UKM 2013 ønsker at Den norske kirke ikke skal være redd for å ta opp kontroversielle saker i den økumeniske dialogen, som for eksempel samlivsetiske spørsmål, men Den norske kirke må samtidig være bevisst på at alle kirker ikke nødvendigvis kommer til samme konklusjoner. Det er avgjørende at vi opptrer med varsomhet for ikke å skape unødig misnøye eller risikere samarbeidsbrudd med andre kirkesamfunn. Samtidig har den andre part et medansvar i dialogen. Derfor er det viktig å være tydelig og ærlig på egne meninger, og å holde frem at kirker i de fleste tilfeller kan samarbeide på tross av forskjellige standpunkt i sosialetiske saker.

I møte med unge troende fra andre kirkesamfunn har representanter fra UKM 2013 erfart at vi har mye å lære av hverandre, både kulturelt og teologisk. Her er respekt et nøkkelord, vi må respektere våre ulikheter om vi vil møtes som likeverdige parter i en økumenisk dialog. Samtidig må en være klar over at i praksis har ikke alle mennesker mulighet til å ytre seg fritt. Dette kan ha politiske, kulturelle eller personlige årsaker. I dialog med mennesker med "munnkurv" oppstår det ofte usikkerhet, fordi en ikke alltid vet hva den andre representanten egentlig mener. Dette kan stoppe en potensielt givende samtale for begge partene. Vi bærer med oss våre teologiske syn, men også vår kulturelle og etiske bakgrunn. Å være bevisste på dette i internasjonale økumeniske sammenhenger er svært viktig.

Dette tatt i betraktning må vi fortsette dialogen om nattverdforståelse, slik at alle kristne en dag kan feire nattverd sammen. UKM 2013 vil peke på at dåpsdialogen også er viktig. En gjensidig anerkjennelse av dåp kan ha stor personlig betydning for tro og kristen tilhørighet. Dagens syn på dåp og nattverd kirkene imellom, er gode eksempler på at økumenisk dialog fungerer, siden vi har beveget oss betraktelig nærmere hverandre. Den katolsk-lutherske felleseklæringen "læren om rettfærdiggjørelse ved tro" er et annet eksempel på et område hvor kirker etter flere hundre års uenighet har kommet videre. Vi må holde fast på den forståelsen vi har kommet frem til og samtidig fortsette dialogen for å nærme oss hverandre på nye områder.

Et viktig satsingsområde i økumenisk samarbeid er internasjonale samfunnsproblemer. Blant de sakene som UKM 2013 ønsker å holde frem er arbeidet for menneskerettighetene. UKM 2013 behandler derfor "Kirkens engasjement for menneskerettighetene" og "Kastediskriminering (UKM 04/13 og 08/13) som egne saker. UKM 2013 engasjerer seg også for andre store internasjonale temaer, som for eksempel fattigdomsbekjempelse, klimarettferdighet og miljø. Vi håper på tett samarbeid med andre organer i Den norske kirke og kristne organisasjoner i disse viktige sakene. UKM 2013

Fakta

Fakta

Norges Kristne Råd:
Norges Kristne Råd er et møtested for kristne kirker og trossamfunn og en arena for å bygge gjensidig forståelse og respekt.

Unge Kristne Råd er en årlig samling av unge representanter fra medlemskirkene i Norges Kristne Råd

Nattverd

Nattverd

De fleste lutherske kirker har åpent nattverdbord for kristne fra andre kirkesamfunn. Det finnes noen kirker som på grunn av sin kirkeforståelse ikke aksepterer kristne fra alle andre kirker til sitt nattverdbord. Ortodokse og katolske kirker har for eksempel ikke åpent sitt nattverdbord for protestantiske kristne.

ønsker at Den norske kirke fremmer samfunnsetiske saker i det verdensvide økumeniske samarbeidet.

Økumenisk dialog på nasjonalt plan

UKM 2013 ønsker spesielt å løfte frem det arbeidet Norges Kristne Råd gjør for den økumeniske dialogen i Norge. I Norges Kristne Råd samles storparten av kirkesamfunnene i Norge på en felles plattform for rådføring, samarbeid og teologisk samtale. UKM 2013 vil også uttrykke sin støtte til arbeidet i Unges Kristne Råd og fremheve dette som et godt eksempel på økumenisk arbeid blant unge. Den norske kirke har et stort ansvar for å fremme samarbeidet mellom unge kristne i Norge, og UKM 2013 foreslår at unge fra andre kirkesamfunn inviteres til å delta på våre ungdomsting og på Ungdommens Kirkemøte.

Den norske kirke som majoritetskirke rommer mange forskjellige syn på mange viktige spørsmål. I viktige samfunnsetiske spørsmål som menneskerettigheter og klima er det viktig at vi står sammen. UKM 2013 oppfordrer Kirkemøtet til å vedtaksfeste kirkas overordnede syn på blant annet disse sakene slik at vi kan gå inn i nærmere økumeniske samtaler som en samlet kirke.

Økumenikk og dialog handler om kunnskap. En bør vite hva en tror på og praktiserer, og samtidig være åpen for å lære av andres livssyn, holdninger og teologiske praksis. Det kan for eksempel være lettere å akseptere at en ikke kan gå til nattverd i en annen kirke dersom en kjenner årsaken til at denne kirken ikke har et åpent nattverdbord. Kunnskap er nøkkelen til trygghet, både på sin egen og andres tro. Den får vi kun om vi utveksler kunnskap og erfaring gjennom samtale. Bare gjennom å være trygge på oss selv, kan vi lære av hverandre.

Økumenisk debatt er et felles forum der kristne møtes og diskuterer sine oppfatninger. Den norske kirke er stor og rommer mennesker med ulike meninger, trosuttrykk og kristen praksis. UKM 2013 vil derfor peke på at de prinsipper som ligger til grunn for økumenisk dialog også kan anvendes når en skal ta opp vanskelige spørsmål internt i Den norske kirke.

En dialog er en toveis kommunikasjon. Det er en læringsprosess der man føler seg både sett, hørt og satt pris på. Derfor mener UKM 2013 det er viktig at vi aktivt drar inn dialogen i trosopplæringen og i oppfølging etter endt konfirmasjonstid. Det er UKM 2013s oppfatning at ungdom ofte er mer impulsive og åpne for å prøve nye ting, også når det gjelder samarbeid mellom kristne trossamfunn.

Økumenisk dialog lokalt

Unge mennesker praktiserer økumenikk i større grad enn tidligere. UKM 2013 vil hevde at det ikke alltid er teologiske spørsmål som avgjør hvilket kristent miljø unge mennesker knytter seg til. Faktorer som sosial tilhørighet, musikkstil, form på gudstjenesten og familietilhørighet er like viktige for mange. Dette gjør det naturlig for unge kristne å oppsøke flere kristne miljøer.

Likevel finnes det også på lokalt plan mange feiloppfatninger om forskjellige kristne trossamfunn. Selv om skillet mellom de forskjellige menighetene kan være stort, finnes det ofte områder det er mulig å møtes og å samarbeide på. UKM 2013 tror unge kan være viktige initiativtakere til å starte nytt arbeid. Da er det meget viktig at det åpnes for en økumenisk samtale mellom representanter fra kirkene i forkant. Her gjelder også likeverdighetsprinsippet, som forklart i innledningen. UKM 2013 viser til at det flere steder er etablert god praksis på samarbeidsaktiviteter, gudstjenester og bønnesamlinger.

Økumenisk dialog på lokalplan kan også starte med den gode samtalen. De aller fleste kristne trossamfunn vil allerede praktisere forskjellige former for samtaler, gjennom studiesirkler, bønnesamlinger, møtevirksomhet og vitnesbyrd. Dette er metoder som kan videreutvikles i økumenisk sammenheng. Der avstanden mellom trosuttrykk og praksis er stor mellom kirkene, er selve samtalen hvor en deler tro og livserfaringer et godt utgangspunkt for å bygge ned fordommer og lære hverandre å kjenne. Flere eksempler på mellomkirkelig samarbeid kan være ungdomsklubb, møteplasser og fora der man kan dele opplevelser. Lokale kurskvelder er også en mulighet.

Det er viktig at menighetene ser mening i å starte et økumenisk samarbeid. UKM ser flere potensielle positive ringvirkninger, slik som styrket sosialt samhold og at potensielt unødige dobbeltarbeid unngås. UKM 2013 ser for seg at en god og konstruktiv økumenisk debatt på lokalt plan kan føre til trygghet og vennskap mellom kirkene. Vi håper dette kan bidra til å øke kunnskapen om andre kirkesamfunns egenart og bygge en plattform for videre samarbeid. Bakgrunnen for dette ønsket om økumeniske initiativ er at det noen steder er få aktive unge i menigheten. Poenget med samtalene er ikke å understreke hvor man er uenige, men finne punkter der man kan møtes og være enige.

Selv om debatt og dialog er viktig for kirkens indre liv, har det også betydning for hvordan vi oppfattes utenfra. Tydelig splittelse og uenighet innad i de kristne kirkesamfunnene kan i verste fall skape usikkerhet og kan ødelegge for rekruttering til kirka.

Oppfordringer

1. UKM 2013 støtter det økumeniske arbeidet Den norske kirke er engasjert i og oppfordrer Kirkemøtet til å engasjere seg i økumenisk samarbeid internasjonalt, nasjonalt og lokalt.
2. UKM 2013 oppfordrer Kirkemøtet til å fatte vedtak på samfunnsetiske spørsmål som kan tas opp i den internasjonale økumeniske dialogen.
3. UKM 2013 oppfordrer Den norske kirke sentralt til fortsatt å aktivt støtte opp under arbeidet til Norges Kristne Råd, og aktivt støtte Unges Kristne Råd.
4. UKM 2013 ber Kirkerådet om å legge til rette for at økumenisk dialog blir en del av trosopplæringsarbeidet i Den norske kirke.
5. UKM 2013 oppfordrer Kirkerådet og kristne organisasjoner til å gi innspill til Ufung om saker som kan settes på dagsorden på UKM, slik at vi kan opprettholde et tett samarbeid om samfunnsetiske spørsmål.
6. UKM 2013 oppfordrer bispedømmerådene til å satse på økumeniske samtaler på regionalt nivå, og ungdomsrådene til å ta ansvar for å arrangere økumeniske samarbeidsgudstjenester, der dette er relevant og lar seg gjøre.
7. For å skape dynamikk i den økumeniske dialogen anbefaler UKM 2013 ungdomsdemokratiet i Den norske kirke og kristne ungdomsorganisasjoner å aktivt komme med saksinnspill til UKM.
8. UKM 2013 ønsker å invitere unge fra andre kirkesamfunn som observatører til å delta på Ungdommens Kirkemøte, og oppfordrer ungdomsråd og ungdomsting til å gjøre det samme.
9. UKM 2013 ønsker å oppfordre menigheter i Den norske kirke til å ta initiativ til økumeniske samtaler med andre kirker på lokalt plan.
10. UKM 2013 oppfordrer unge i Den norske kirke til aktivt å delta i økumenisk dialog.